

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

CCM AS
Skreksrudveien 118
2150 ÅRNES

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2014/18674-1 M-FO
Saksbehandler: Guro Holte
Direkte telefon: 22003564

Ødegård avfallsdeponi - Kontrollrapport

Anleggsnr.	Kontrollnr.	Saksnr.	Rapportdato:
0236.0014.01	2014.061.I.FMOA	2014/18674	14/10-2014

Opplysninger om virksomheten

Navn	Crushing & compacting machinery AS
Organisasjonsnr.	977 024 196
Bedriftsnr.	989 579 878
Kommune	Nes
UTM(-32)-koordinater	Ø; 639900, N;6666600
Besøksadresse	Ødegård
Postadresse	Skreksrudveien 118
Telefonnr.	63910333
E-post	reidun@deponiet.no
NACE-kode	46.630 - Engros handel med maskiner og utstyr til bergverksdrift, olje- og gassutvinning og bygge- og anleggsvirksomhet

Opplysninger om kontrollen

Kontrolldato	19.09.2014
Virksomhetens representanter	Ole Weng Reidun Weng
Fylkesmannens kontrollører	Jens Hertzberg Hanna Otterholt Bertinussen Guro Holte
Bakgrunn for kontrollen	Deponiaksjonen 2014
Tema for kontrollen	Håndtering av deponigass og sigevann Internkontroll

Sammendrag av resultat

Fylkesmannen avdekket 4 avvik under kontrollen. Disse er:

1. CCM AS har mangelfull utslippskontroll
2. Virksomhetens rutiner for oppfølging av Ødegård avfallsdeponi er mangelfulle
3. Ødegård avfallsdeponi mangler en oppdatert miljørisikovurdering
4. Ødegård avfallsdeponi mangler et avvikssystem

Det ble videre gitt 2 anmerkninger:

1. Virksomheten kan ikke dokumentere at valgt toppdekke oppfyller funksjonskravene gitt i kravene til avslutning og etterdrift
2. Virksomheten har lite fokus på kompetanseoppbygging av eget personale

Innledning/Bakgrunn

På generelt grunnlag fører Fylkesmannen tilsyn for å forebygge og avdekke forurensning av ytre miljø. Som et ledd i dette arbeidet inngår tilsyn med deponier og da også etterdrift av nedlagte deponier.

Deponiaksjonen 2014 er en landsdekkende tilsynsaksjon initiert av Miljødirektoratet. Aksjonen er en del av forurensningsmyndighetenes arbeid med å sikre forsvarlig avfallshåndtering i tråd med regelverkets krav. Økt oppsamling av deponigass er et viktig klimatiltak identifisert på avfallsområdet i Klimakur 2020, og et viktig klimatiltak er å redusere utslipp av metangass fra deponier. Lokalt kan deponigass skape luktplager i omgivelsene. God håndtering av sigevann er viktig for å redusere faren for spredning av miljøgifter til miljøet. Avfallsdeponier med utslipp av forurenset sigevann utgjør en fare for forurensning av jord, vann og sedimenter.

Kontrollrapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Hovedtema for kontrollen var:

- Håndtering av deponigass
- Håndtering av sigevann

Definisjoner

Avvik: Defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette innebærer for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår i utslippstillatelser eller dispensasjoner.

Anmerkning: Defineres som et forhold tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Dette kan f.eks. være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte.

Dokumentunderlag og regelverk

- *Krav til avslutning og etterdrift av avfallsdeponi etter forurensningsloven og avfallsforskriften for Ødegård avfallsdeponi, Nes kommune, av 18.12.2009*
- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven), av 13. mars 1981, med senere endringer.*
- *Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), av 6. desember 1996, med senere endringer.*

Resultat fra kontrollen

Det ble gitt 4 avvik under kontrollen.

Avvik 1: CCM AS har mangelfull utslippskontroll

Avvik fra: *Krav til avslutning og etterdrift, punkt 2.3 og 5.1
Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 6 og 7
Forurensningsloven § 7*

Funn:

- Det blir ikke vurdert om egne grenseverdier overholdes
- Virksomhetens måleprogram følges ikke og er ikke i henhold til anbefalingene
- Virksomheten mangler oversikt over diffuse utslipp av sigevann og gass
- Virksomheten mangler oppdaterte egenvurderinger mht overvåkningsprogrammet for sigevann og sigevannets påvirkning av resipienten

Kommentarer:

Det ble i 2010 foretatt en undersøkelse av deponiutslippenes påvirkning av resipienten som konkluderte med at Drogga ble negativt påvirket av utslippene. Samme år utarbeidet virksomheten forslag til grenseverdier for utslipp av sigevann til Drogga, og som et resultat av de negative resultatene ble det i 2012 utarbeidet et biologisk rensetrinn for sigevannet. Virksomheten har ikke undersøkt om tiltaket har hatt noen effekt for resipienten, og virksomheten har heller ikke oversikt over om egne grenseverdier overholdes.

Det foreligger ingen beregninger av dagens diffuse utslipp av gass og sigevann. Diffuse gassutslipp ble målt i 2008, men det er ikke gjort noen aktuelle målinger. Med tanke på å få en oversikt over diffuse utslipp av sigevann, kan det være en fordel å lage et vannbalanseregnskap.

Måleprogrammet for Ødegård avfallsdeponi er redusert i forhold til minimumskravene gitt i krav til avslutning og etterdrift, og det ble ikke tatt prøver av sigevannssediment eller grunnvann i 2013. Virksomheten må årlig vurdere behovet for endringer i måleprogrammet basert på resultatet fra overvåkingen. Det anbefalte måleprogrammet må ikke reduseres med mindre det er godt begrunnet, og eventuelle reduksjoner i programmet må avklares med Fylkesmannen i forkant.

Oppfølging og tilbakemelding:

Overvåkningsprogram vedlagt egenvurderinger som begrunner prøvetakingsfrekvens og parametere oversendes Fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen.

Avvik 2: Virksomhetens rutiner for oppfølging av Ødegård avfallsdeponi er mangelfulle

Avvik fra: *Krav til avslutning og etterdrift, punkt 2.3
Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 7*

Funn:

- Goodtech Biovac har utarbeidet en driftsinstruks for SBR-anlegget, som under tilsynet var ukjent for CCM AS. Instruksens forslag til hyppighet for ettersyn blir ikke fulgt.
- Virksomhetens «prosedyre for driftsovervåking i etterdriftsfasen» er ikke tilstrekkelig

som driftsrutine for virksomheten

- Det eksisterer en logg for SBR-anlegget, men driftsoperasjoner blir i liten grad loggført.

Kommentarer:

CCM AS hadde lite oversikt over hva som utføres av drift- og vedlikehold på SBR-anlegget. I 2007 ble det inngått en driftsbistandsavtale med Goodtech Biovac, som inkluderer 3 årlige besøk med ettersyn og vedlikehold av anlegget. Det er ingen dialog i forkant av besøkene, og CCM AS vet ikke når de er på anlegget. I driftsinstruksen, som er utarbeidet på grunnlag av Goodtech Biovacs generelle erfaring med renseanlegg, anbefales at enkelte driftsoperasjoner foretas annenhver uke, men at driftsrutinene tilpasses erfaringene gjort med anlegget over tid. I følge virksomhetens egen logg blir det utført langt mindre drift- og vedlikehold enn det som er anbefalt, men ifølge virksomheten er det mye som ikke loggføres. Det er viktig med gode rutiner for loggføring, da loggen både kan være verdifull som erfaringsdata samtidig som den er en nødvendig dokumentasjon på at drift- og vedlikehold er utført.

Gode skriftlige rutiner og loggføring bidrar til å sikre at drift- og vedlikehold blir utført på en systematisk og enhetlig måte. Det er utarbeidet en «prosedyre for driftsovervåkning i etterdriftsfasen». Denne kan gi en rask oversikt over hva som skal utføres og med hvilken hyppighet. Prosedyren er imidlertid ikke detaljert nok for å sikre at drift og vedlikehold utføres på en enhetlig måte. Skriftlige rutiner skal ta utgangspunkt i hver enkelt arbeidsoperasjon som utføres, og må inkludere både sigevannsoppsamlingsystemet, gassanlegget, renseanlegget og overvåkning av diffuse utslipp.

Oppfølging:

Skriftlige rutiner for drift- og vedlikehold av Ødegård avfallsdeponi oversendes Fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen.

Avvik 3: Ødegård avfallsdeponi mangler en oppdatert miljørisikovurdering

Avvik fra: *Krav til avslutning og etterdrift, punkt 2.3*
Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 6

Kommentarer

Ødegård avfallsdeponi opplyser at det er utført en miljørisikovurdering, men at den er fra 2009. En miljørisikovurdering skal gjennomgås jevnlig, og ved vesentlige endringer i anlegget. Siden 2009 er det blant annet etablert nye renseløsninger for sigevann, i tillegg til at deponiet gradvis har blitt mer tildekket. En oppdatert miljørisikovurdering av deponiet er nødvendig å gjøre for å få en oversikt over aktuelle utslippspunkter til ytre miljø, og for å bedre kunne jobbe for å begrense forurensningen fra deponiet.

Risikovurderingen skal inkludere alle aktiviteter/ hendelser som kan medføre forurensning til ytre miljø, og må inkludere beliggenhet, toppdekke, type resipient, renseløsninger, gassanlegg og lignende.

Ved en miljørisikoanalyse skal det kartlegges farer, problemer og hendelser med tanke på ytre miljø og forurensning. På denne bakgrunn skal det utarbeides planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Kartleggingen, risikovurderingen og handlingsplanen med tiltak skal oppbevares for eget bruk og for tilsynsmyndigheter.

Gangen i en risikovurdering kan være:

- Kartlegge hva kan skje?
- Hvor sannsynlig er det?
- Hvilke følger kan hendelsen gi?
- Vurdering av risiko?
- Hvordan redusere risiko, tiltak?

Beredskapsplanen for Ødegård avfallsdeponi er fra 2009, og bør gjennomgås etter at virksomheten har oppdatert miljørisikovurderingen. Dette kan bidra til å sikre en nødvendig beredskap som står i forhold til det aktuelle risikobildet for anlegget.

Oppfølging og tilbakemelding:

Enkel miljørisikovurdering med kartlegging, risikovurdering og tiltaksplan for Ødegård avfallsdeponi oversendes Fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen.

Avvik 4: Ødegård avfallsdeponi mangler et avvikssystem

Avvik fra: *Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 7*

Funn:

- Ødegård avfallsdeponi foretar ingen systematisk registrering av uønskede hendelser

Kommentarer

Virksomheten kunne vise til at noen avvik var skrevet ned på løse lapper, men det finnes ikke noe system for registrering av avvik. Et avvikssystem har til hensikt å avdekke, rette opp og forebygge uønskede hendelser. Gjentatte uønskede hendelser må fanges opp og registreres. Virksomheten må påse at hendelser knyttet til ytre miljø (utslipp, forurensning) registreres som avvik i fremtiden.

Det finnes mer om risikovurdering og internkontroll på www.regelhjelp.no.

Oppfølging og tilbakemelding

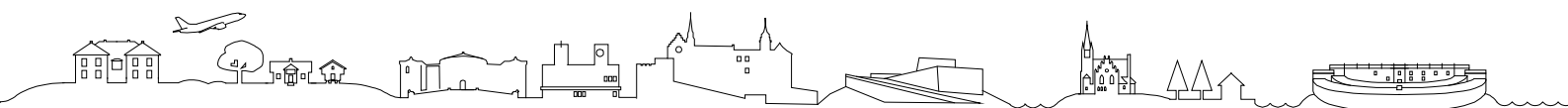
En beskrivelse av virksomhetens avvikssystem oversendes Fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen.

Anmerkninger

Det ble gitt 2 anmerkninger under kontrollen.

Anmerknning 1: Virksomheten kan ikke dokumentere at valgt toppdekke oppfyller funksjonskravene gitt i kravene til avslutning og etterdrift

En forutsetning for at Ødegård avfallsdeponi kan gå fra avslutningsfasen over i en etterdriftsfase, er at funksjonskravene til toppdekket, gitt i kravene til avslutning og etterdrift punkt 3.2, er oppfylt. Når toppdekket er fullført vil det etter planen bestå av et tetningslag med 1 m leire lagt direkte oppå avfallet (uten dreneringslag) i tillegg til et vekstlag med 50 cm matjord (anbefalt lagtykkelse for vekstlaget er minst 1 meter).

Dersom CCM AS ønsker å avvike fra anbefalingene som er gitt, må det dokumenteres at valgt toppdekke har tilstrekkelig effekt.

Anmerkning 2: Virksomheten har lite fokus på kompetanseoppbygging av eget personale

CCM AS har mye kunnskap om det historiske rundt deponiet, men har ikke nødvendig kompetanse for å utføre service på gass- og SBR-anlegget. Derfor utfører henholdsvis MGE-teknikk og Goodtech Biovac service på disse anleggene. CCM AS er lite involvert i dette, og har lite oversikt over hva som gjøres i forbindelse med servicen. For å sikre den samlede kompetansen i drift- og vedlikeholdssammenheng, bør de som til daglig jobber ved deponiet delta når det utføres service på gass- og SBR-anlegget.

Andre forhold

CCM AS har som målsetning å avslutte deponiet for å gå over i en etterdriftsfase i løpet av våren 2015. Ødegård avfallsdeponi har tatt imot lettere forurenset masser, treverk og annet bygnings- og rivningsavfall. Biologisk rensing av sigevann ble satt i gang i 2012 med rensing gjennom et våtmarksområde (trinn 3). Trinn 1 og 2 gjenstår og forventes å bli ferdigstilt sommeren 2015. Per i dag foregår det ingen rensing av sigevann, da det er så lite sigevann at alt blir returpumpet. Egenkontrollrapporteringen fra 2013 viste at SBR-anlegget gav liten renseeffekt. CCM AS ønsker å kutte renseanlegget på sikt, forutsatt at trinn 1, 2 og 3 har god nok effekt.

